

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei

Pe jum. an . 160 Lei

Pe 3 luni . 85 Lei

Lunar . . . 30 Lei

Tribuna Aradului

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

TELEFON No. 750.

Ziar independent

Cetatea biruitorilor.

— Un fel de poveste — pilduitoare. —

Nu întotdeauna au fost biruitori. Era o vreme, când nu robiiți, fiindcă erau prea mândri chiar și în cele mai grele clipe, spre a se pleca sclăvii, dar împresurați de inamici mulți și acrigi, de dușmăni înverșumate și sălbatice, fortăreața lor, stătea sub continuu asalt. În zilele acelea viața nu pretuia nimic în fața idealurilor comune, și temnițele dușmane cu pereți umezi și ivoriți, distrugeau pe cei mai buni și floarea bărbaților din cetatea nebriuită. Între zidurile inexpugnabile domnea o rigoare de moravuri spartacă, și sufletele oțelite în vifore vitrege, trăiau traiul sobru, simplu și sever al unei nații pripășită pe pământuri cu zărilor veșnic umede de doleu și cu orizontul pururi învăluit în ceața durerilor. În acea vreme poporul era sbuciumat de supreme, salvatoare năzuințe pe cari le nutreau mamele ce creșteau copii eroi și le susțineau femeile cari își smulgeau dela piept iubirii aruncându-i cu îmbărbătări subline în valul luptelor ce trebuiau să aducă liberarea ori pierrea.

Pe acele vremuri trăiau Scaevoli și Cincinații, Caesarii și Isusii națiunii. Martiri și muncenici. Mușii și bravi.

Iar după o înverșumată luptă, în care morname de leșuri căzuseră jertfă răscumpărătoare și chezășie pecetluitoare a isbânzii, au răsărit zorzi unei zile de desrobire, întâia zi cu zări proaspete. Drumurile cetății deschise spre mările albastre și spre țările cu belșug de rod, gusău slavele multumitoare în cel mai frumos cântec: al lanțurilor ce se sfărâmau.

Desrobită, cetatea, se umpluse acum de chiotele bucurii, și în valuri largi și înalte, spăr-

când cerurile, răsneau biruitoarele inimuri de pe buzele norodului sbodol.

Oamenii uitaseră acum și leșuri aruncate în șanțurile împrejmuitoare și altarele udate eri cu lacrimi. O undă de nesăbuită veselie se revărsa peste capetele ostașilor cari se dădeau plăcerilor dionisiace și peste femeile cari au jăpădat vâlul jupus de atâta doleu din trecut.

Așa de greu era începutul unei munci și atât de greu sacrificiul vieții libere. Ușor era însă traiul celor brăpăreți și îndrăzneți, car spoliau norodul și îi pregăteau cătușe. Cătușe de aur ce urmau să fie aplicate în plin toiu de veselie: cu vorbe însinuate și lingusiri desgustătoare, și'n jug, cei cari njeiodată nu erau biruiți — își plecau gâtul supuși, voioși și bucuoși.

Iar când un părinte înțelept ce avea în cetatea de eri, cinstire mare dela toți bărbații, femeile și copii nației, își văzu poporul pornit spre pavărnis, și avu cuvinte de muștrare pentru cei din cetatea biruiții, el fu îmbătat de barbă și gătit fără milă...

Iar când un tânăr îndrăzneț, simțind că în pieptul lui bate o inimă mai caldă, ea în alte pepturi și vrând să spună din gândurile sale bune ceva pentru turma călățeitoare spre prăpastie, el era batjocorit, bulit și seos din rândurile oamenilor.

În cetatea biruitorilor astfel nu mai rămăsese decât demonul răului stăpân și slugi: cei cari peste mornamele jertfite idealurilor ridicaseră idolul lor: vițelul de aur.

Cetatea își desfăcea în vremea aceasta zidurile jupuite de aumezeala ploilor, și rugina scobeia zărrurile ferecătoare cari nu mai aveau nici stăpân, nici rost...

Și afară, pe câmpiile brune era tăcere și ne-

guri. Care învăluiau dușmăni ce se țarau ca șerpii, pândari ca fiarele, cu gânduri murdare și perfide spre cetatea biruitorilor ce inotan în lumini de sărbătoare. (t. v.)

Marile serbări dela Sibiu.

Sibiu. 12.

La orele șase, la catedrală, s'a dat un concert religios. Au asistat: familia regală, mitropolitul, ofițeri superiori, precum și o mare parte a celorlalți invitați.

Corul seminarului „Saguna” și cel al catedralei, conduse de preotul Popovici, au intonat mai multe imnuri religioase.

D. Lupaș, profesor universitar, membru al Academiei, a rostit o conferință tratând despre viața și opera lui Saguna. Apoi salută pe reprezentanții națiunii veniți să proslăvească memoria lui tocmă în biserică unde i-se odihnesc osemintele și unde el și-a rostit predică.

D. Banu, ministrul cultelor, vorbește în numele guvernului, relevând importanța bisericii ortodoxe și rolul jucat de Saguna, întru pastrarea și înaltarea prestigiului acestei biserici.

La catedrală a mai vorbit și d. Valoari în numele societății Macedo-române, Saguna fiind macedonean și general Anastasiu în numele partidului țărănesc.

Banchetul oferit de mitropolitul Ardealului

— Cuvântarea Regelui. —

Scara, la orele 8, s'a dat un banchet în sala Uranus, banchet oferit de mitropolitul Bălan al Ardealului.

Regina a fost salutată de un grup de domnișoare din elita sibiană, învestmântate în costum național.

Pe maluri de ape...

de: PEREGRINUS.

(Urmare.)

Vă priveșe, scumpo ape. În ochii mei prind și sufletul din zare și sufletul din pământ și sufletul vostru. Răscrea de viață, un lut cu forme capricioase, cum la fel nu se mai găsește altel pe pământ, eu, omul ași vrea să vă spun altora. Cu câmpul alături, perdut în orizont așa cum se șterge pe suflet o pată de lumină, în zarea închinată vieții ea spre o minune, cu lumina, aur orbitor aprins în plete de umbră, cu depărtări spalăcite de lacrimile nostalgii, cu întinsul îngândurat ca în vreme secolele, aș vrea să vă prind în mine, pentru mine și pentru alții.

Și poate cel mai crud blestem, pe care l'au luat întâi oamenii, este asta, să nu poată destălmui nici sufletul lor, nici al vostru... Cu atâta sunt ei mai mjei decât voi și decât Dzeu.

Azi sunt liniștit ca vremea și trist ca veșnicia. În mine duo un mort: viața. E așa de tăcută și-i prinsă în leagăn de lumină.

Vă am în fața mea, voi, ape line. Din voi, ea din calde șiruri de carte cu slove bătrânești simt și învăț: patriarhală odihnă, îngândurată de ea însăși și de bătaia surdă a inimii.

Inima. Cum bate ea, ca un pumn de întunec în zorii de lumină și svonu-i surd și moale, ea pasul mărunț de copil pe un morman de cenușă, o în harnică, îndopărtată și pașnică muncă. Sângele-mi în cărările de vine șerpuste har-

nie și pare că-l aud gulguind în desmădare. Iar fruntea-mă răsturnată în iarbă, prinsă în mângăerile de mătase, e ca un fildes de mare, rar și ne-mai găsit încă de vre-un im. Ochii ce au strâns în cărare de soare: lumină, în zări înălțorimate, plâns și în umbră de crucei durere, sunt ca doi bobii catifelii de întunerece, ce-și indeasă trăirea în vag de văzduh, spre linișta fugară a orizontului. În mine, ea într-o cupă spartă, o rămășiță stridentă din orgii de vreme, se cuibărește rugina și odihna. Pe pereții de lut, se urcă cu brațe încovoiate, luminiile de trăire mirate de atâta pace. Și cum: din adâncul de suflet nici un glas nu le face semn, chemându-le spre adăncuri, frânt, se rostogolesc alături de mine și se ogoesc în iarbă. Lutul apoi, cu pereții încrastați în forme primitive și exotice, se prinde în nemiscare cu cerul. Numai cerul doar mai e așa de încăpăținat în liniște, tăcerea stăruitoare singur doar el o mai urmărește atât de stăruitor.

Pornit din nou pe gânduri, mă ridic din iarbă, și-mi par acum un om neumbat încă pe pământ. Nu cumose viața... Și iau un pumn de nisip, îl las să cadă într'un uruit fin, fugind în mi de glasuri moi ca o viață din depărtare.

Din stroșină de senin, plouă lin, senină lumină: un potop surd, fără viață, fără suflet. Dar îi dau eu suflet și îi dau căldură. Iată că lumina ce mă plouă, drag, fecund, uruitul mersului spre moarte, viața mă învinge. Tăcerea veșniciei: gândul mă ia în brațe. Amintiri, oameni...

Nu de mult încă, am stat în suijloc de bălcin, la răspântia vieții. Unde, ajuns odată, credeam că voi da tot sufletul pentru oameni. Acum?... să-mi aduc aminte... nimic nu le-am dat... nimic din ce-i în mine.

Îmi aduc aminte de ei. În învălmășala vremii ei răsar cu sutele, cu miile, oameni dintr'un lut ca mine. Am muncit cu ei alături, pentru ei în șir, dar, totuși mă simt atât de rău și de aruncat la o parte. Totul să fi adus cu mine în suflet?! În amintiri?...

Da, în amintiri, calde, pe cari le acoper eu iubire bună.

Din valuri de ape se revărsa rânduri multe, rânduri dese...

Copii prietini în nopți de visuri și femei dalei, femei iubite.

Și așa aș vrea acum, să fie adevărat ce simt. În întreaga lume sunteți numai voi, ape, cu țara de câmpuri roditoare și cu zăre pompoasă. Om, eu singur. În desnădejdea ultimului om, să pătrund până în a învăța viața. Să dau altora sufletul meu. Aș da viața mea pentru a putea crea un nou. Și lumii sale i-aș da viața mea, nu-mai viața de a mea. Atunci a-și simți și eu că am ispășit nevruta mea pripășire în împărăția lor, că au avut suflet. Și un nou suflet, o evanghelie alta a-și da omului nou. L'ași învăța să iubească durerea iubirii, să trăiască viața lacrimelor și să ostongască în munca robitoare de ispite deșarte.

(Va urma).

La masa centrală au luat loc toți membrii guvernului și generalii de corp de armată.

Suverana, în costum național, avea la dreapta pe mitropolitul primat, iar la stânga pe mitropolitul Bălan.

După festin, mitropolitul Bălan a rostit o cuvântare, salutând pe oaspeți și exprimând bucuria populației sibiene, care a putut să salute pe suveranul cu prilejul acestei mărețe sărbători.

— „Rog pe Majestatea Voastră, a spus mitropolitul Bălan, să primească asigurarea că nu are un factor mai sigur pe care să se poată baza întotdeauna decât biserica. Suntem în stare să probăm cu fapta nu numai cu vorbe, cele ce am afirmat”.

DISCURSUL REGELUI.

După ce enumără importanța operei lui Șaguna, regele spune:

— „Sunt fericit că mi s'a dat prilejul mie, întâiul rege al României unite, să aduc prin osul de recunoștință al poporului românesc la mormântul aceluia care prin lupta sa, a contribuit la înfiptuirea unității naționale”.

„În clipele de veselie și de adâncă mulțumire, nu trebuie să uităm pe acei cari au menținut cu atâta greutate, nestinsă flacăra românismului și cari au luptat atât de dârz pentru a fiuși idealul pe care noi ne mândrim că l-am realizat”.

„Providența a făcut, ca românismul ardelean lovit de tirania maghiară să fie scos din amorfire de un român macedonean Andrei Șaguna, „Andrei cel dîntău” cum i-se spune. Ducând toaia păstorească în perioadele cele mai critice ale nemului, Șaguna a știut să conducă cu atâta încredere încât să poată câștiga totdeauna.

Datorită muncii lui Șaguna și a generației de luptători din acea vreme, dorită vijeliei ostasului român, am putut astăzi eu, primul rege al României întregite, împreună cu regina României să ne închinăm la mormântul aceluia care a luptat pentru unitatea românească.

Ne-am dus într'un sat frumos românesc, la Răsinari acolo unde odihnește acel ce-a păstorit românismul ardelean.

Cetatea nu l-a primit pe Șaguna. S'a dus deci la sat, căci știe că acolo este izvorul de viață a românismului. S'a ne închinăm smeriți memoriei lui, și el să ne servească drept pildă de ce au putut face frații noștri și să ne gândim ce putea face un om prevăzător atunci când nu era liber.

Să ne servească de exemplu astăzi când putem lucra în liniste pentru consolidarea României Mari. Din această comemorare, se vede că o faptă bună rămâne nemuritoare.

Avem datoria să purtăm vesnică și fericită amintire memoriei marelui Șaguna”.

Românii din Banatul sârbesc — spre America de sud?

— Emigrări nesocofite. —

„Grainul Românesc”, organ al partidului român din Jugoslavlia, scrie despre epidemia emigrărilor. Desprindem din articolul de fond, următoarele rânduri:

„În timpul din urmă o sumedenie de plugarii emigrează în America de sud, în Argentina, fără ca să-și dea seama de trai, de viață, și oare nu ea să se ocupe și în streinătate aceea necunoscută.

„Dorul de emigrare devine ca o boală epidemică, se lătește dela unul la altul, așa că în scurtă vreme numai din comuna noastră, Petroasele, s'au dus vre-o 30 persoane.

„Mulți oameni cred în spusele unora și, ca oițe ceapiate, pleacă. Își vând pământul și cheltuesc zeci de mii de dinari și pleacă în America de Sud.

Își lasă aci familia lor, își lasă aci câștigul sigur, își lasă aci satul, țara și pleacă îmbătați de speranțe nesigure în țări streine și necunoscute”.

De-ale cercetășiei.

— Un răspuns. —

Prin urmare următoarele:

În gazeta locală „Tribuna Aradului” din 8 Mai a. c. a apărut un articol prin care suntem provocați a da relațiuni în mod public asupra stadiului în care se găsește edificarea „Căminului Cercetășesc”, punându-ni-se întrebările: dacă mai avem intențunea de a construi acel cămin pentru care s'au strâns și depus materiale și s'au adunat fonduri? anume ce fonduri au rezultat de la serbarea ce a avut loc în ziua de 6 Mai a. c.? cum s'au întrebuintat acei bani publici până în prezent? cauza pentru care lucrările stagnează?

Pentru a satisface curiozitatea publicului, îndreptățit a pune aceste întrebări și a-i asigura liniștea, răspundem:

Nu mai poate fi vorba de o intențune din moment ce ne-am angajat și am pornit a traduce vorbele în fapte; dovadă materialul depus pe teren.

Suntem hotărâți a duce lucrul început la bun sfârșit.

Fondurile ce s'au adunat cu ocazia serbării și a căror întrebuintare o vom justifica la timp celor în drept, cifrează până în prezent suma de lei 60.000 (aproximativ) și se găsesc depus la director al liceului „Moise Nicoară”, d. Crișan.

De sigur că față de măreția lucrărei, ce va fi o podoabă pe malul Mureșului, în contrast izbitor cu ascunzătorile de scânduri ce se află acum pe acest mal, vor mai trebui încă mulți bani. Îi vom avea și pe acela.

Este bine să se știe că mai contăm pe frumosele făgăduinți ce ne vor ușura mult sarcina și ducerea la bun sfârșit a planului nostru. Astfel d. I. Georgescu, inspector general administrativ și prefect al județului Arad, ne-a promis — natural, contând și dsa pe bunavoința altor persoane, a marilor industriși, — de a ne procura prin dărnicia lor o parte din materialele necesare; iar d. primar, dr. Robu, căruia cu drept cuvânt trebuie să-i zicem părintele orașului — ca având grijă de toate — dsa ne va da concursul să putem intra cât mai grabnic în stăpânirea terenului pe care vom construi Căminul și a putea începe neîntârziat lucrul.

Tot prin dsa ni-s'a destinat suma de 20.000 lei pentru înființarea unui parc dela Cămin — în prelungire — spre podul de peste Mureș.

Cu prilejul acestui răspuns credem a fi satisfăcut curiozitatea publicului, ceva mai mult va ști cui să-i fie recunoșcător, atunci când malul Mureșului își va schimba aspectul de azi, și unde va avea să se distreze și să petreacă câteva clipe agreabile.

Dacă lucrările stagnează încă, credem că vina nu se poate atribui nimănu. Sunt legi ce trebuiesc respectate și formalități de îndeplinit. Menționăm aceasta în legătură cu faptul, bine știut, că pentru terenul destinat Căminului Cercetășilor, templu de cultură națională și educațiune cetățenească, s'au ivit concurenți cu scopuri și interese direct opuse, care ne întârzie de a putea continua lucrul. Interesele domniilor lor impun a se ține licitație la data ce se va hotări, la care va trebui să ia parte și cercetășia când se va decide de soarta ei în județ și ținut.

Inspectorul ținutului Crișurilor

Colonel: I. SIMBOTEANU

Se aduce la cunoștința publicului în general și în special negustorilor, că colectele în bani și în natură, ce s'ar face de unii cercetăși, aceștia vor trebui să aibă asupra lor acte legale doveditoare că sunt autorizați a face asemenea colecte.

Prevenim publicul prin această înștiințare, fiind posibil ca indivizi de rea credință și fără drept de a purta haina cercetășească să se dedea la asemenea reprobabile fapte.

Orice caz s'ar ivi, rugăm a ne fi adus la cunoștință pe adresa comandamentului cercetășilor, liceul „Moise Nicoară”.

Centuria a II-a Tarbut, aranjează pentru azi (Duminică) orele 6 d. a. o serbare cercetășească în localul școlii evreiești din localitate.

Dela Prefectura județului.

Eri, Sâmbătă, luându-se în discuție la prefectura județului chestia islazurilor, dl I. I. Georgescu, prefectul județului a dispus ca acelor comune care n'au pământuri, să li-se rezerve — prin actul improprietății — 20—30 jugăre pentru creșterea și pășunatul taurilor și armăsarilor de rasă.

Din cele opt localuri de școală începute în județ, șase din ele sunt sub acoperiș. În afară de acestea, zilele trecute s'a pus temelija altor 4 școli. În legătură cu construcțiile școlare din întreg cuprinsul județului, astăzi, 15 Iulie, dl I. I. Georgescu prefectul județului pleacă la București, pentru a i-se aproba ajutoare bănești pentru construcțiile școlare care urmează a se începe în ținutul Hălmagiului, cunoscut ca având populația cea mai nevoiașă din întregul județ.

În urma intervențiilor făcute la București de către dl I. I. Georgescu, prefectul județului, Ministerul de industrie și comerț, a pus la dispoziția oficiului jud. IOV. prin prefectura locală 10.000 kgrame zahăr tos, cap și cubie, care se va da numai invalizilor, văduvelor și orfanilor din război, domiciliați în județul Arad, cu prețul de 34—36 lei chilogramul.

Cei în drept, domiciliați în județul Arad, se vor prezenta la Oficiul jud. IOV. dela Prefectura județului, (Bulevardul Regina Maria nr. 7, camera 15), iar cei din provincie la primăriile comunale, cărora aparțin și care în rândul lor va întocmi tabloul nominal de cei care solicită și îl vor înainta prin Pretura plasei oficiului jud. IOV., care va efectua repartizarea.

In Germania „Kulturii.”

Nemților le plăcea să se afișeze ca oamenii culturii „Kulturmenschen” era orgolioasa și trufașa vorbă ce aruncau străinilor, față de cari de altminteri ei niciodată nu erau prea prevenitori. În fire le este grandomania.

Tocmai eri însă am dat știrea despre ședea în mijlocul nostru a mai multe mii de copii din Germania, cari sunt provăzuți și găzduți în mod gratuit de țara noastră.

Fiindcă acasă sunt muritori de foame. Și făcăm o comparație între felul nostru, de a fi — și între atitudinea lor grosolană de oameni fără simț. Azi, ne vine o știre, care ne completează într'un mod desăvârșit părerile asupra ospitalității teutonice.

Dăm aci o monstruoasă dispozițiune luată de autoritățile germane, împotriva străinilor, între cari se vor fi găsim și de aceia cari aci la noi, saturează copiii nemți cu bunătățile noastre.

Ziarele vieneze anunță că guvernul german a luat hotărârea de a impune tuturor călătorilor străini pe lângă taxa încasată pentru viza pașapoartelor o taxă zilnică pe toată durata petrecerii lor în orice localitate germană. Noua taxă se percepe de poliție la prezentarea străinului și este calculată astfel:

Câte trei mărci „aur” de persoană pentru primele trei zile.

Câte două mărci „aur” pentru cele 11 zile următoare și

Câte o marcă „aur” pentru fiecare zi trecând peste acest termen.

Scutirile nu se admit decât în cazurile de sărăcie vădită.

Știrea aceasta va provoca de sigur senzație printre românii nevoiți a-și căuta sănătatea în localitățile balneare germane, aceasta cu atât mai mult, cu cât taxele se aplică tuturor străinilor în mod uniform, indiferent dacă dispun de o valută urcată sau una depreciată, cum e cea românească.

Uniunea hotelierilor germani a protestat contra acestor taxe, cari vor face pe străini să ocolească de acum înainte Germania.

Mausoleul dela Mărășești.

Acum 4 ani, în Iunie 1919, dintr'un pios sentiment de recunoștință către ostașii neamului și în înboldul mitropolitului Pimen al Moldovei, Societatea ortodoxă națională a femeilor române" și-a luat angajamentul de a ridica la Mărășești un mausoleu cu cripte pentru adăpostirea rămăntelor eroilor. Criptele și mausoleul urmează să fie executate acum, conform planurilor întocmite de dnii arhitecți Cristinel și Pompoiu, planuri ce au fost premiate de un juriu special la concursul ce s'a ținut — și lucrările au fost încredințate societății de construcție și terării subterane din Cernăuți.

Mausoleul va fi ridicat pe un teren în întinere de 20 ha. ce a fost donat de d. Negropontes.

Suma de lei 2.687.000, adunată până acum, va fi folosită la clădirea criptelor, osuarului și a capelei mortuare, — lucrări ce se vor executa încă în cursul anului acesta. În urmă se vor aduna treptat sumele necesare pentru clădirea bisericii și mausoleului, cari necesită încă 5 milioane. În afară de suma de un milion la care s'ar ridica menajarea interioară a bisericii.

Capela mortuară și criptele cu osuarele, puțin adăposti până la 20 de mii oseminte, vor fi terminate chiar în toamna aceasta și în ziua de 6 August 1923, când se serbează aniversarea marelui dela Mărășești, se va face cu mare solemnitate inaugurarea unei părți din aceste cripte.

Audiența dlui V Brătianu la primul ministru francez.

PARIS. — Dl Poincaré a primit azi în audiență pe dl Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe, în cursul căreia acesta a expus situația economică a României.

Eclipsă totală de soare ?

După o telegramă a marelui observator din Paris în ziua de 22 Iulie a. c. va fi o eclipsă totală de soare. Începutul eclipsei va fi la orele 15.02 și soarele va dispărea total la orele 17.17, când va începe să revie la normal, eclipsa terminându-se la orele 19.50.

După cum se vede — din durată — această eclipsă este cea mai interesantă care s'a putut vedea până acum după pământ.

Curiozitatea cea mai mare este aceea că nu poate fi văzută decât de pe coasta cel mai mică pe suprafața pământului și anume din parcul Săntănescu, unde vor avea loc serbările poliției de sub patronajul dlui Ovidiu Gritta, prefectul poliției. Se prevede o afluență de neînchipuit.

Bursa.

ZÜRICH, deschiderea: — Berlin 24, New-York 579, Londra 2665, Paris 34, Milano 2465, Praga 1740, Budapesta 625, Belgrad 610, Bucuaresti 300, Varșovia 48, Viena 8150.

BUCUREȘTI, deschiderea: — Paris 1150, Berlin 1050, Londra 900, New-York 19750, Milano 1000, Zürich 3425, Viena 2850, Praga 595, Budapesta 220.

VALUTE: — Napoleon 740, marca 16, leva 5, lira turcească 120, piuntul englez 908, francul francez 1220, francul elvețian 3450, Ira 560, guldenul 500, dinarul 215, dolarul 207, moneda polonă 2250, cor. austriacă 29, cor. maghiară 150, colul 6.

INFORMAȚIUNI.

Năcazul Măriei, femeia lui Petre Ologu...

— Proză banală. —

La margine de sat, într'o bojdencă, cu pereții mâncați de vreme, cu acoperișul dus de vânturi, pe o palmă de loc, se strâng la olaltă, cu fețe supte și seci, cu ochii umezi și umflați, ologul, ce și-a pierdut vigoarea ca frânar la drumul de fer, nevastă-sa și cinci copii mărunți.

Pâine nu-i. Hainele-s zdrențuite. Prin tavanul găurit, se strecoară când e vreme bună soarele și picură umezeala când ploaie.

Sunt istoviti. În ochii lor mărunți și umili mai li cărește abia-abia viața în pragul morții.

Dar nu se poate... Să mori în mizerii, să te-se stingă copiii de foame, e rușinos. Și într'o hotărâtoare clipă de nădejde, cu o licărire de eroism, Mărie, femeia își pregătește desagul.

Nimeni nu a ascultat-o dintre domnii cei mari dela cele diregătorii. De câte ori nu s'a dus să ceară un locușor unde să muncească și dânsa ca alții, ziua întreagă, pentru ca seara să aibă pentru nenorocitul de om al său și pentru copilașii plâpanzi o pâine. Și de câte ori n'a fost trimisă acasă.

Acum nu mai poate răbda. A golit paharul cu otrăvă până în fund. Va merge la Regina țării, și o va ruga să se miluiască cu cei săraci.

Vecinii, prinzând de veste încercau zadarnic să o abată dela hotărârea luată... Gândul le părea o nebunie, dar Mărie, „sărmana Mărie" era gata de drum.

Și a plecat. Cu o jalbă făcută de „Domnul notarș" scrisă ca și cu tiparul, care talmăcea năcazul femeii cu cinci copii palizi, supti de foame și un bărbat nenorocit, într'o cocioabă în care ploaie, și se sting toți pe picioarele, pentru că oamenii răi nu li lasă să trăiască.

Pare că o vâd, — Mărie, femeia lui Petre Ologu, cu ochii apăsii în trăsăturile dure ale feței cu exoresia vrierii de a trăi, cu o aspră desnădejde în piept — pe calea Victoriei unde se îmbină valurile de parfum cu fâșii de fum de benzină. Unde lumina este orbitoare și risipa ametititoare. Cu pașii rătăcitori, nesigură și uluită, spre palatul cu multe oglinde și cu bogate măfășuri, să ceară alinare pentru năcazul arzător.

Iar în casa ologului, sălășluște pacea răbdării și credința. Și în fie care seară, copilașii își fac rugăciunea:

„Adu-ne pe mama acasă, și ocrotește pe ocrotitoarea săracilor care, șade în orașul mare și îndepărtat”.

T. SOFRA.

— *Cititorii noștri sunt, insistent, rugați să se grăbească cu achitarea restanțelor de abonament. La caz contrar, ne vedem siliți să le sistăm trimiteria ziarului, înființat și susținut cu atâtea jertfe.*

Publicul nostru trebuie să înțeleagă rostul unui ziar românesc în orașul acesta de frontieră și să ne dea tot sprijinul, frățește și la timp.

ADMINISTRAȚIA.

— Guvernul român a interzis intrarea în țară a cărților, și imprimatei de proveniență din Ungaria, ori în ce limbă ar fi ele scrise.

— Vineri s'au întâlnit la Arad delegații partidelor țărănist din județele Caras-Severin, Timiș-Torontal și Arad, fiind prezent, din partea Comitetului Central, d. Ion Mihalache.

S'a ales câte un comitet județean cu însărcinarea de a completa organizarea în județele respective. Din delegații celor trei comitete județene s'a ales un comitet regional.

D. Ion Mihalache a părăsit Aradul plecând la Pecica unde a avut loc ieri Sâmbătă o constătuire a țărăniștilor.

Un concert al doii Dora Lepa la Chișineu. Distinsa cântăreață arădană doamna Dora Lepa, va da în ziua de Sâmbătă (21 c.) un concert în comuna Chișineu (jud. Arad). Dsa va cânta arii din diferite opere și cântecce naționale.

— Ministerul de agricultură face cunoscut că recolta porumbului se prezintă anul acesta în condiții excepționale de bune. De asemenea nutrețurile sunt foarte bune.

— Din New-York — orașul minunilor — se anunță că locotenentul Russey Maughan care a detinut recordul vitezei cu avionul (380 klm. pe oră) are intenția, dacă timpul va fi favorabil, să traverseze continentul american, dela Atlantic la Pacific, adică vre-o 5200 klm. în cuprinsul unei singure zi, dela răsăritul până la apusul soarelui, — 18 ceasuri și câteva minute.

x RADU URȘU primul frizer și barbier român din Arad anunță onoratu public, că și-a renovat frumoc atelierul, provăzându-l cu asortamente moderne și igienice. Roagă prețiosul sprijin al vechei clientele. Pentru onorata noastră preoțime singurul atelier de tuns ritual al părului și barbei.

Români. Sprijiniți pe meseriași români!

— Duminecă d. m. la orele 3 va avea loc o serbare populară în pădurea orașului, aranjată de Casa Cereală din Arad. Taxa de intrare 5 lei, pentru soldați și copii 3 lei.

Seara la orele 9 Cabaret în sala mare cu concursul unor renumiți artiști. Va urma dans până în zori. Taxa de intrare 30 lei, pentru militari 10 lei.

x Remediul nou în contra căderii părului, aflat de bărbierul Ursu. — Efect rapid.

x Meditații din limba și literatura română și franceză și matematicile curs inferior. predă doamnă din Vechiul-Regat. — Adresa la redacție.

x În județul Arad 90 jugăre pământ arabil prima calitate, de vânzare în parcele sau în total. Adresa la ziar.

x Cămăși de zefir pentru bărbați cu 2 gulere. lei 195. costume de baie lei 110. ciorapi pentru dame lei 17, pentru bărbați lei 15, cravate lei 17. Cei mai ieftini ciorapi pentru dame se află numai în *Prăvălia Szücs*, vis-à-vis cu gara Podgoria.

Aranjarea plășilor în străinătate.

BUCUREȘTI. — Tratatulele urmate de către guvernatorul Băncii Naționale la Paris, până acum nu au nici un rezultat pozitiv. Creditorii cer scoaterea din vigoare a legii relativ la moratoriul plășilor și alte garanții, cari sunt greu de admis.

Teatrul de vară.

— Repertoriul săptămânii. —

Luni, Marti și Mercuri: Reprezentatie de cabaret cu concursul artiștilor din Budapesta: Iléana Kókényi, Giza Mészáros, Nelly Szucs, Aladár Sárkadi, Rezső Harsányi și Iosif Gonda.

Joi: „Pădureanca”.

Vineri: „Taci, inimă!” comedie franceză, numai pentru adulți.

Sâmbătă: „Valsul fermecat”. Cu Miți Horváth.

În centrul interesării cercurilor artistice stă grupul de artiști, oaspeți ai teatrului local sosiți din Budapesta, spre a face un turneu în Ardeal. Oaspeții vor apărea pe scene trei seri consecutive, în cele mai bune creațiuni ale lor.

Subreta Aradului. Miți Horváth, va apărea Duminecă seara în „Printul Bob” detinând rolul titular.

Broul Teatrului anunță că în restul sezonului nu va mai tine reprezentatii în matineu.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.
Cenzurat: NICHIN.

Industria de Piele din Hateg

produce piel de oale, capre și vițel în toate culorile pentru mobile galanterii, ghete, papuci și surtucl de piele mai de parte piel blanc carmășin în negru și colorat, cal superioară

Vărăria din Vața de Jos

livrează var pentru revânzare și clădit, numai în cantități mari. Varul e alb, ars cu lemne. Proprietar:

WILHELM B. KLEIN

exploator de pădure, Arad. :: Telefon 3-22.

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemne esente tari, cât și esente moi. Ferestrele cu aburi în Galasi-Ferestrău, Sătmare-Ferestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatare de păduri în toate regiunile Transilvaniei.

Frații Neuman

moară cu aburi, fabrică de spirt și de drojdii

Societate Anon. Ind. Arad.

Fabrica de Impletituri și Tricotaje din Arad S. A.

CAPITAL SOCIAL: 15,000,000 Lei.

Încreează în cele mai moderne culori toate articolele de tricotaaj, ca: Articole de sport din lână și mătăsă, Articole de fantazie, Cravate, Clorapi, Broboade și vătălină de primă calitate.

Industria textilă Arădana

Societate Anonima S. A.

Filatură de bumbac
Teseorie de bumbac
Albitură :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICA: TEXTILARAD.
Telefon 750. Telefon 750.

Industria de Ulei din Arad S. P. A.

Arad, Bul. Regele Ferdinand I. Nr. 22.

Fabricate și Articole noastre: Uleiuri vegetale, uleiuri minerale, turto de ulei, petrol, lustru (firnis), toyote, unsoare de trăsura, benzină

Specialitatea noastră: ULEIU PENTRU PODELE. — Kitt pentru geamuri.

Telegram Telefon 135

O RUGARE! Rugăm pe onor. Cettori că în toate ocaziile cumpărări se referă la anunțurile publicate și citite în „TRIBUNA ARADULUI.”

BĂILE ARTEZIENE SIMAY!

Cură miraculoasă de băi acido-carbonice, de sulfat și sare, în contra diferitelor boale: gută, reumatism, boala de inimă etc. :: Pentru muncitorii intelectuali, la cumpărare carnetul bilete se acordă 10-25% reducere.

Baia e deschisă pentru domni dimineața dela orele 6 și jumătate până la 1, iar pentru doamne dela ora 2 d. a. până la 6.

Arhitect Alexandru Graf

antreprenor întreprinde totfelul de construcții noi și repări de căși și dependințe, apaducte, canalizări etc. :: cu prețuri modeste ::

Arad, Str. Ioan Calvin 12.

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE CELE MAI AVANTAJOASE LA

„Tribuna Aradului”

ARAD, STR. ROMÂNULUI 1/A.

Se află în fiecare Restaurant

:: și prăvălie de delicatose ::

A LA MÜNCHEN.

Prin depozit în Arad: la firma

Alexandru Reusz

Instalațiunile cele mai moderne: ca :: răcoritor și fabrică de ghița. ::

Cettiți și răspândiți starul „TRIBUNA ARADULUI!”

„VICTORIA”

INSTITUT de CREDIT și ECONOMII S. P. A.

:: CENTRALA: ARAD (ROMÂNIA). ::

Sucursala: în Chișineu, Șiria, Boroșineu și Radna Județul Arad (România), în casele proprii.

Capital societar și fonduri proprii: 20,000,000 Lei. Depuneri spre fructificare: 80,000,000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI:

Execuțe tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole, Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru inmanere partidelor în Țară.

Efectuește comis. primite din America în afacerile emigranților. Primește cecuri spre încasare.

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Primește asemnări de bani în țară și pentru străinătate. — Are legătură de cont curent cu :: toate băncile din Țară și străinătate. ::